

ÖZET :

-SAĞLIK YARDIMLARI : 5434 sayılı Kanunun sağlık yardımlarına ilişkin hükümleri 5510 sayılı Kanunun 106/8'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, 5510 sayılı Kanunun Geçici 4'üncü maddesinde, bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu Kanunun 4/1-c maddesi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4/1-c maddesine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

-5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargının görevli olacağı,

T.C.

İZMİR

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

10. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2017/2672

KARAR NO : 2017/1582

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

İ S T İ N A F K A R A R I

BAŞKAN : AYŞE FİGEN ŞAHAN (36875)

ÜYE : HÜLYA ÖZKAVALCI (35986)

ÜYE : AYŞE BARUTCU (38173)

KATİP : SERDAR ALTINKAYA (152561)

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : MANİSA 3. İŞ MAHKEMESİ

NUMARASI :

DAVACI :

VEKİLLERİ :

DAVALI : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

VEKİLİ :

DAVA : Alacak

GEREKÇELİ KARARIN YAZILDIĞI TARİHİ : 30/11/2017

Manisa 3. İş Mahkemesi'nden verilen hükmün, istinaf başvurusu yoluyla incelenmesi davalı Kurum Avukatı tarafından istenilmesi üzerine dosya incelendi, gereği konuluşup düşünöldü.

İSTEM : Davacı vekili; gazi olan müvekkilinin halihazırda kullandığı proteze ilişkin bedelin eksik ödenmesi sebebiyle bakiye 30.520,00 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte Kurumdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

YANIT : Davalı Kurum vekili; Ödemelerin SUT kapsamında yapıldığını, 3713 sayılı yasa kapsamında sigortalılar ile ilgili diz protezlerinin farklı firmalardan farklı şekilde fatura edilerek kuruma sunulduğunun gözlemlendiğini, bunun üzerine hukuk müşavirliğinden de görüş alınarak kurum fatura edilen en düşük fatura tutarı üzerinden ödenmesine karar verildiğini, 01/10/2014 tarihinde SUT da değişiklik yapıldığını, davacı tarafın kullandığı malzeme ile ilgili kuruma fatura edilen en düşük tutarların ödemesinin yapıldığını, Kurum işleminin yerinde olduğunu beyanla davanın reddini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ : Mahkemece yapılan yargılama sonunda "*Davanın KABULÜ ile,*

30.520,00 TL nin ödeme tarihi olan 20/02/2015 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine, " karar verilmiştir.

İSTİNAF NEDENLERİ : İstinaf kanun yoluna başvuran davalı Kurum vekili; Gerek ayak bileği eklemine farklı bir malzeme kullanarak Sağlık Uygulama tebliğinde olmayan bir protez gibi göstererek yüksek fiyattan fatura edildiği tespit

edilmesi aynı protezlerin farklı firmalar arasında büyük bir fiyat farkı olması gerekse yasal düzenlemeler gereği davacı tarafa yapılan ödemenin hukuka ve kanuna uyguna olması sebebiyle yeterli inceleme ve araştırma yapılmadan yerel mahkeme kararının kabulüne dair verilen karara karşı istinaf talebinde bulduklarını beyanla yerel mahkeme kararının kaldırılarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

GEREKÇE : 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353. maddesi, “(1) Ön inceleme sonunda dosyada eksiklik bulunmadığı anlaşılırsa;

a) Aşağıdaki durumlarda bölge adliye mahkemesi, esası incelemeden kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği başka bir yer mahkemesine ya da görevli ve yetkili mahkemeye gönderilmesine duruşma yapmadan kesin olarak karar verir:

1) Davaya bakması yasak olan hâkimin karar vermiş olması.

2) İleri sürülen haklı ret talebine rağmen reddedilen hâkimin davaya bakmış olması.

3) Mahkemenin görevli ve yetkili olmasına rağmen görevsizlik veya yetkisizlik kararı vermiş olması veya mahkemenin görevli ya da yetkili olmamasına rağmen davaya bakmış bulunması veyahut mahkemenin bölge adliye mahkemesinin yargı çevresi dışında kalması.

4) Diğer dava şartlarına aykırılık bulunması...” düzenlemesini içermekte olup; iş mahkemelerinin görev alanı konusundaki yerleşik Yargıtay içtihatlarında; “6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 1'inci maddesine göre mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir. Göreve ilişkin kurallar, kamu düzenindedir. Anılan Kanununun 114/1-b maddesi gereğince yargı yolunun caiz olması dava şartı olup, 115'inci maddesine göre Mahkeme, dava şartlarının mevcut olup olmadığını, davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Taraflar da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler.

5510 sayılı Kanununun 101'inci maddesine göre, “Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür.”

5434 sayılı Kanununun sağlık yardımlarına ilişkin hükümleri 5510 sayılı Kanununun 106/8'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, 5510 sayılı Kanununun Geçici 4'üncü maddesinde, bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu Kanununun 4/1-c maddesi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434

sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4/1-c maddesine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Statü hukukuna tabi olanlarla ilgili uyuşmazlıkların çözümünde görevli mahkemenin (yargı yolunun) 5510 sayılı Kanununun 101 ve geçici 4'üncü maddesindeki düzenlemeler birlikte değerlendirilerek belirlenmesi gerekir.

5510 sayılı Kanununun 101'inci maddesinde yer alan “...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür.” bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı:28184) iptal istemini reddetmekle birlikte, söz konusu kararı somut olaydaki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde “...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanununun 4/1-c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun’un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık yapılan, tesis edilen işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun’a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu’nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa’ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari

eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır...” gerekçesine dayandırmıştır.

5510 sayılı Kanununun 101 ve geçici 4'üncü maddeleri ile Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar ile bunların emeklileri ve hak sahipleri yönünden, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanununun 4/1-c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esaslar uygulanıp uyuşmazlığın da adli yargı yerinde (iş mahkemesinde) çözümleneceği anlaşılmaktadır. Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158'inci maddesindeki “...diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır” hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin “idari işlem” ve “idari eylem” niteliğini korumaya devam edeceğinden bunların iptali için açılan davaların çözüm yerinin İdari yargı yeri olduğu açıktır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 05.12.2012 gün 2012/251E, 263K sayılı; 24.12.2012 gün 2012/536E, 433K sayılı kararları da bu yöndedir.

Somut olayda; 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi olarak maluliyet aylığı alan davacının, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4'üncü maddesinde değişiklik getiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce mevcut statüsünde bulunduğu göz önünde bulundurularak ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi...” (Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, 11.09.2014 tarih, 2014/8330 E., 2014/17126 K.- Yargıtay 21. Hukuk Dairesi, 28.03.2016 tarih, 2016/4696 E. 2016/5288 K. Sayılı ilamları) gereğine değinilmiştir.

Eldeki davaya konu somut uyuşmazlık yönünden yapılan değerlendirme sonucunda; davacının, 5510 sayılı Yasanın 4/I-c maddesi kapsamında sayılmayı gerektirir şekilde ve sicil numarasıyla, 5434 sayılı Yasa kapsamında 01.01.1998 tarihinden itibaren terörle mücadele harp malulü aylığı aldığı anlaşıldığından;

davacının sigortalılık statüsüne bağı olarak, dava konusu uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı mahkemeleri olduğı gözetilmeksizin, davanın esasına girilerek hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı bulunduğundan; aleyhine istinaf kanun yoluna başvuru kararı, esası incelenmeksizin kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine duruşma yapılmaksızın HMK 353. maddesi uyarınca karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm fıkrası oluşturulmuştur.

HÜKÜM: 1-Manisa 3. İş Mahkemesi'nden verilen kararının Kaldırılmasına,

2-Davanın yeniden görülmesi için, dosyanın mahkemesine gönderilmesine,

3-İstinaf Kanun yolu yargılama giderlerinin, ilk derece mahkemesi tarafından kurulacak esasa ilişkin hükümde gözetilmesine,

dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda 30/11/2017 tarihinde **temyiz yolu kapalı ve kesin olmak üzere** oybirliğiyle karar verildi.

Ayşe	Figen	Hülya	Ayşe	Serdar
ŞAHAN		ÖZKAVALCI	BARUTCU	ALTINKAYA
Başkan		Üye	Üye	Katip
36875		35986	38173	152561
,e-imza		,e-imza	,e-imza	,e-imza